

Lärarhögskolan i Stockholm KURSPLAN
Institutionen för individ,
omvärld och lärande I1094F

1(4)

Fastställd: 2005-12-14

Versionsnr: 1

Kursplanen gäller fr. o m termin H06

SPECIALPEDAGOGIK - ETT INKLUDERANDE ARBETSSÄTT, 10 poäng

Inclusive Education in Practise, 10 Credit Points/15 ECTS

LÄRDOK-kod: I1094F

1 BESLUT OCH RIKTLINJER

Kursen är en fristående kurs i specialpedagogik på 1-20 poängsnivå.

Kursen vänder sig till yrkesverksamma lärare.

Kursansvarig institution är Individ, omvärld och lärande. Kursplanen har fastställts av institutionsstyrelsen vid Institutionen för individ, omvärld och lärande 2005-12-14

2 FÖRKUNSKAPSKRAV

Läro-, förskolläro- eller fritidspedagogexamen. Undantag från det grundläggande behö-
righetskravet på engelska medges.

3 SYFTE

- Att utveckla kompetens i att utifrån grundläggande systemteori analysera faktorer som kan förebygga uppkomsten av problem eller som kan leda till att barn uppfattas behöva särskilt stöd.
- Att utveckla kompetens i att arbeta projektorienterat med lokala utvecklingsprojekt för att öka skolans möjligheter att tillgodose alla barns behov.
- Att under kursens gång skaffa den övriga kunskapsgrund som behövs för att planera och genomföra ett lokalt utvecklingsarbete inom ett område den studerande valt i samråd på den egna arbetsplatsen.
- Att parallellt med det lokala utvecklingsprojektet få stöd och inspiration av kurskamrater och kursledare.

4 INNEHÅLL OCH UPPLÄGGNING

Kursen bygger på tvärvetenskaplig grund med utgångspunkt i de beteendevetenskapliga, samhällsvetenskapliga och medicinskt/biologiska forskningsfälten. Som en röd tråd genom hela kursen finns ett problembaserat arbetssätt som utgår från studenternas yrkesutövning i den dagliga verksamheten. Kursen genomförs via föreläsningar, fältarbeten med praktisk tillämpning samt studiegruppsarbete med stöd och handledning av kursansvariga lärare. Studenterna får även möjlighet att pröva värdet av att använda videofilmning som verktyg för reflektion kring den egna verksamheten.

Vid frånvaro bestäms ersättningsuppgift i samråd mellan student och lärare.

Lärare och studenter ska i samråd konkretisera kursens syften och formulera mål för undervisningen. Studenterna har möjlighet att påverka innehållet i kursen utifrån egna kunskapsbehov och aktuell verksamhet

Moment 1, *Specialpedagogik i teori och praktik*, 5 poäng

Under kursens första del om 5 poäng behandlas styrdokument, kunskapssyn och människosyn.

Ett systemteoretiskt förhållningssätt utgör en av utgångspunkterna, WHO:s klassifikationssystem ICF (Internationell klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa) med begrepp som hälsa, aktivitet och delaktighet utgör en annan.

Studenterna genomför parallellt med teoretiska studier en kartläggning och analys av omgivningsfaktorer, attityder och synsätt på barn man bekymrar sig om i de egna verksamheterna. Kartläggningen innefattar även individers svårigheter och möjligheter när det gäller lärande och pedagogiska förhållningssätt. Studenterna samarbetar i grupp för att genomföra dessa kartläggningar. Utifrån denna kartläggning väljer varje student i samråd med sin verksamhetschef och sina kollegor ett område för ett lokalt utvecklingsprojekt.

Moment 2, *Inkluderande pedagogik*, 5 poäng

Studenterna fördjupar sina kunskaper med speciell tonvikt på det kunskapsområde som valts för det specialpedagogiska utvecklingsarbetet. Det innebär fördjupade kunskaper om olika pedagogiska strategier och åtgärder för att anpassa lärandesituationen för barn i behov av särskilt stöd. Teoretiska kunskaper om barns olikheter, diagnoser och funktionshinder ingår i detta moment. Åtgärdsprogram och individuella planer analyseras och diskuteras liksom olika sätt att organisera pedagogiskt/specialpedagogiskt stöd till barn. Fältstudier med fokus på "goda pedagogiska modeller" genomförs med utgångspunkt från individuell utveckling, möjlighet till aktivitet och delaktighet.

Det påbörjade specialpedagogiska utvecklingsarbetet dokumenteras och redovisas och former för ett fortsatt lokalt utvecklingsarbete diskuteras.

Kursvärderingen är en del av kursutvecklingen. Kursen utvärderas elektroniskt.

5 EXAMINATION

Examination sker på varje moment. Moment 1 examineras skriftligt och muntligt genom ett projektarbete som genomförs i grupp. Moment 2 examineras genom ett projektarbete som genomförs i grupp eller individuellt med gruppen som stöd. Arbetet redovisas muntligt i grupp samt skriftligen individuellt. Formerna för gruppredovisningen bestäms i samråd mellan kursledare och studenterna.

Som betyg på moment 1 i kursen används något av uttrycken Godkänd eller Underkänd. Som betyg på moment 2 används något av uttrycken Godkänd, Underkänd eller Väl Godkänd. För att erhålla betyget Godkänd på hela kursen krävs att båda momenten är godkända. För att erhålla betyget Väl Godkänd på hela kursen krävs Godkänt på moment 1 och Väl Godkänt på moment 2.

Student som har godkänts på kursen ska på begäran få kursbevis.

6 KURSLITTERATUR OCH ÖVRIGA LÄROMEDEL

Kursens obligatoriska litteratur omfattar ca 2000 sidor varav studenten själv väljer ca 1000 sidor.

Gemensam obligatorisk litteratur

Andersson, I. (2004). Barn i behov av särskilt stöd. I I. Andersson, *Lyssna på föräldrarna – om mötet mellan hem och skola*. Liber, pp- 196 – 207.

Björck-Åkesson, E. & Granlund, M. (2002) *Att arbeta med gemensam problemlösning*” Mälardalens högskola (25 s).

Eriksson, E. & Ingvar, M. (2004). Fördomarna kring ADHD: om en aktuell strid i Sverige. I V. Beckman *ADHD/DAMP – en uppdatering*. Lund: Studentlitteratur, pp. 123-134.

Brodin, J. & Lindstrand, P. (2004). *Perspektiv på en skola för alla*. Lund: Studentlitteratur (152 s).

Freltofte, S. (1999). *Utvecklingsmöjligheter för barn med avvikande hjärnfunktion: neuropedagogik*. Stockholm: Natur och Kultur. (204 s).

Gustavsson, A. (red.)(2004). *Delaktighetens språk*. Lund: Studentlitteratur, 237 s.

Rönnerman, K. (1998). *Utvecklingsarbete – en grund för lärares lärande*. Lund: Studentlitteratur (127 s).

Skau, G. M. (1993). *Mellan makt och hjälp*. Stockholm: Liber (158 s).

Lärarhögskolan i Stockholm
Institutionen för individ,
omvärld och lärande

KURSPLAN 4(4)
I1094F
Fastställd: 2005-12-14
Versionsnr: 1
Kursplanen gäller fr. o m termin: H06

Skolverket. (2001). *Att arbeta med särskilt stöd med hjälp av åtgärdsprogram*. Stockholm: Skolverket/Liber distribution rapport 01:668, (18 s)

Tideman, M., Rosenqvist, J., Lansheim, B., Ranagården, L. & Jacobsson, K. (2004) *Den stora utmaningen: om att se olikhet som resurs i skolan*. Halmstad: Högskolan i Halmstad, Malmö högskola (200 s valda delar)